

distraktor sa správal ako správna odpoveď, položka je prepracovaná, čo však v prípade tejto úlohy nebolo potrebné ani na základe analýzy výsledkov pilotných testov, ani po nezávislej kontrole testov recenzentmi z radov vyučujúcich SJL.

- 5286, položka 46: Termín genitívna metafora je síce znakom surrealizmu, ale ako pojem nefiguruje v cieľových požiadavkách, preto museli tvorcovia testov pristúpiť k danej formulácii zadania úlohy. Slovné spojenie *tlkot srdca* nie je metaforické (porovnaj *lekár počúval tlkot pacientovho srdca*), aj z tohto dôvodu bolo uvedené v poznámke spolu s rovnako nemetaforickým slovným spojením *klepot remingtonky* ako príklad na neuznanie takejto odpovede. Pokiaľ ide o fakt, že súčasťou požadovaného slovného spojenia bol i zhodný prívlastok, v kľúčoch správnych odpovedí bolo uvedené, že je možné uznať aj odpoveď s vypísanými prívlastkami.
- 5286, položka 17: Za gramatickú chybu v možnosti D sa ospravedľujeme. Úloha testovala jednoduché čítanie s porozumením, sme teda presvedčení, že použitie plurálu namiesto singuláru vo vzťahu k zámenu *každý* nemohlo byť pre maturantov prekážkou pri porozumení textu a výbere správnej odpovede, čomu zodpovedá aj výsledná žiacka úspešnosť 75 %, ktorá zaradila spomínanú položku medzi ľahké úlohy.
- 5286, „archaizované“ tvary slov: Prechodník *súc*, hoci sa tak možno pociťuje, nie je archaizovaným tvarom, je to pravidelne utvorený tvar od 3. osoby plurálu prítomného času slovesa byť. Tento tvar bol navyše zapojený aj do textu ukážky *Živý bič*, nebol vytrhnutý zo žiadneho kontextu a vyžadoval si aj čítanie s porozumením. Pokiaľ ide o tvar *očí* – cieľom úlohy bolo vyhľadať práve archaický tvar podstatného mena v ukážke, ktorá mala rozsah 9 riadkov, a preto nemohlo byť pre žiakov problematické tento tvar vyhľadať. Pri oboch úlohách nebolo z nášho pohľadu nič kontroverzné, mali jednoznačné riešenie, preto nie je v tomto prípade opodstatnené podliehať dojmom laickej verejnosti.
- 5286, sluchovo postihnutí žiaci: Testy pre sluchovo postihnutých žiakov sú pre ich potreby upravované, pričom mieru potreby úprav posudzujú naši interní pracovníci, ktorí majú skúsenosti s výučbou sluchovo postihnutých žiakov. Úpravu testov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením upravuje vyhláška č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení vyhlášky č. 209/2011 Z. z. Úprava testu zo SJL kód 5286 pre SP žiakov bola vykonaná v súlade s uvedenou vyhláškou. Upravené a nahradené boli položky, ktoré vyžadovali k vyriešeniu sluchovú skúsenosť. Išlo o položky č. 5 – frazeologizmus, č. 19 – znelosť spoluhlások, plnovýznamové slovesá, č. 21 – dôraz, č. 30 – klesavá melódia, č. 44 – zvukomalebné slová. Na podnet vyučujúcej sluchovo postihnutých žiakov ste ako problémové pre túto skupinu zdravotne znevýhodnených žiakov uviedli položky č. 3, 7, 10, 14, 32, a 46. *Položka č. 3* – neslabičná predpona, *č. 7* – slovotvorný základ a *č. 32* – vokalizované predložky. Všetky tieto položky sú zamerané na pojmy, s ktorými žiaci so sluchovým postihnutím pracujú v 5. – 9. ročníku ZŠ a následne na SŠ. Uvedené pojmy musí zvládnuť aj sluchovo postihnutý maturant. *Položka č. 10* – umelecké jazykové prostriedky: Personifikácia, metonymia, prirovnanie a kontrast patria medzi základné umelecké prostriedky, ktoré sa SP žiaci začínajú učiť na ZŠ v 6. ročníku a pokračujú na SŠ. Tieto pojmy sú aj v cieľových požiadavkách, ktoré platia aj pre SP žiakov. Žiak musí teoreticky ovládať pojem personifikácia – neživým veciam pripisuje vlastnosti ľudí. Nájsť personifikáciu vo zvýraznenej časti ukážky nevyžadovalo sluchovú skúsenosť.